

13. Buntować się czy błogostawić?

1. CELE LEKCJI – WYMAGANIA OGÓLNE

- odkrywanie godności i wielkości człowieka w fazie dorastania;
- praca nad charakterem i odkrywanie talentów na drodze realizacji powołania chrześcijańskiego.

2. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

uczeń:

- po lekcji definiuje pojęcie dojrzewania;
- po lekcji umie dostrzec różnice, jakie zachodzą w nim w okresie dorastania;
- stwierdza, że podstawowym powołaniem człowieka jest powołanie do świętości;
- wymienia formy zaangażowania się w działalność Kościoła;
- odkrywa dla siebie możliwości posługiwania w Kościele.

3. POJĘCIA, POSTACI

- dojrzewanie.

4. WARTOŚCI

- uwrażliwienie uczniów na możliwości samorozwojowe w okresie dojrzewania.

5. SCHEMAT LEKCJI

- charakterystyka okresu dojrzewania,
- analiza zmian hormonalnych, fizjologicznych, emocjonalnych, społecznych i duchowych wieku dojrzewania,
- dokumenty kościelne dla młodych,
- rady i sugestie,
- położenie akcentu na formację wspólnotową a nie indywidualną.

6. PROPOZYCJA REALIZACJI

Wprowadzenie

Metoda – fotoekspresja. Nauczyciel rozkłada na ławce kolorowe zdjęcia przedstawiające ludzi, zwierzęta i krajobrazy. Następnie zadaje uczniom pytanie: z czym na tych zdjęciach kojarzy się wam dorosłość?

Każdy z uczniów wybiera jedno zdjęcie, prezentuje je pozostałym uczniom i uzasadnia swój wybór. Skojarzenia zapisywane są na tablicy. Niektóre z nich należy omówić.

Podsumowanie: okres dojrzewania jest wychodzeniem człowieka z dzieciństwa i wkraczaniem w fazę dorosłości. Wiąże się to z licznymi zmianami, które w nim zachodzą: biologicznymi (w budowie ciała), płciowymi (rozwój narządów rodnych), psychoseksualnymi (człowiek zmienia swoje nastawienia do płci przeciwnej), psychicznymi i osobowościowymi (zmiana systemu wartości i sposobu myślenia o świecie), społecznymi (pragnienie działania w społeczeństwie). Bardzo często wiek dorastania łączy się ze zjawiskiem indywidualizacji i buntu. Zmiany w życiu człowieka są korzystne, ale należy nadać im odpowiedni kierunek.

Rozwinięcie tematu

Metoda – moje główne pragnienia. Każdy uczeń otrzymuje arkusz brystolu A3 i marker bądź kredki lub mazaki. Uczniowie zastanawiają się indywidualnie, jakie są ich największe pragnienia. Mogą to być pragnienia ogólne lub natury osobistej. Po kilku minutach uczniowie wykonują rysunek, który może przybrać postać symbolu. Każdy rysuje to, o czym pomyślał. Po zakończonej pracy uczniowie tworzą pięć grup i interpretują swoje rysunki (najpierw osoby z grupy, na końcu wypowiada się autor).

Podsumowanie: młody człowiek przeżywa w swoim życiu tzw. lęk egzystencjalny. Pyta o sens swojego życia i o drogę, którą ma kroczyć, jakimi wartościami ma się kierować, jakim być człowiekiem. Kościół chce pomóc młodym ludziom poprzez *Youcat – Katechizm Kościoła Katolickiego dla młodych*, w którym mogą odnaleźć odpowiedzi na nurtujące ich pytania, a także nauczanie papieży, zwłaszcza św. Jana Pawła II, jego homilie, przemówienia skierowane do młodzieży. Kościół docenia wartość młodzieży w społeczeństwie i w Kościele. Św. Jan Paweł II wielokrotnie powtarzał: „Wy jesteście nadzieją Kościoła, wy jesteście moją nadzieją”.

Zakończenie

Każdy człowiek jest wyjątkowy i stworzony przez Boga jako unikat. Posiada wachlarz talentów i zdolności. Okres dojrzewania jest okresem buntu, zmiany sposobu myślenia i walki z niesprawiedliwościami społecznymi. Młode osoby

obdarzone są wielkim potencjałem, kreatywnością i wrażliwością. Talenty te należy rozwijać w życiu rodzinnym, społecznym i we wspólnocie Kościoła; nie można ich ukrywać i tłumić. Otrzymaliśmy je od Stwórcy, aby przyczyniały się do naszego osobistego rozwoju i rozwoju bliźnich. Człowiek żyje nie dla siebie, lecz dla innych. W rezultacie samowychowanie prowadzi do świętości.

Notatka

„(...) Ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem, po to, aby stawał się i był, a nie tylko więcej miał. Aby przez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy żeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale także i dla drugich, dla drugich”.

Fragment homilii św. Jana Pawła II wygłoszonej podczas spotkania z młodzieżą (Poznań, 3.06.1997 r.)

Źródło: http://www.glos.com.pl/Archiwum_nowe/Rok%202005/028/strona/JanPawel.html

(dostęp: 20.01.2014).

Korelacja z edukacją szkolną:

- a) etyka – wartość każdego etapu ludzkiego życia, zwłaszcza dojrzewania,
- b) wiedza o społeczeństwie – sposoby aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym,
- c) język polski – interpretacja wiersza ks. J. Twardowskiego *Przyszła*, w kontekście poznawania siebie.

7. INNE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI

W rozwinięciu tematu, można skorzystać z *metody – moje imię*. Uczeń pisze na kartce pionowo litery swojego imienia. Do każdej litery dopisuje rozpoczynający się od niej wyraz, który może stanowić jego cechę charakteru, pragnienia, marzenia, plany, myśli. Praca trwa około pięciu minut. Każda osoba odczytuje swoją kartkę. Mogą pojawić się również pytania do danej osoby (jeśli nauczyciel uzna to za konieczne). Założeniem metody jest refleksja nad sobą i lepsze poznanie się w grupie. Obowiązujące zasady to – nie krytykować i nie dyskutować.

Praca domowa

Napisz, jak swoimi talentami możesz służyć w swojej wspólnocie parafialnej?

8. ALTERNATYWNE TEKSTY DO WYKORZYSTANIA

Osoba ludzka, stworzona na obraz i podobieństwo Boga, nie może stawać się niewolnikiem rzeczy, systemów ekonomicznych, cywilizacji technicznej, konsumpcjonizmu, łatwego sukcesu. Nie dajcie się zniewolić, nie dajcie się skusić pseudowartościami, półprawdami, urokiem miraży, od których później będziecie się odwracać z rozczarowaniem, poranieni, a może nawet ze złamanym życiem. W przemówieniu, które kiedyś wygłaszałem w UNESCO, powiedziałem, że pierwszym i zasadniczym zadaniem kultury jest wychowanie człowieka, a w wychowaniu chodzi głównie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem, po to, aby stawał się i był, a nie tylko więcej miał. Aby przede wszystkim, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy żeby również umiał bardziej być nie tylko z innymi, ale także i dla innych, dla innych.

Fragment homilii św. Jana Pawła II do młodzieży (Poznań, 3.06.1997 r.)

Źródło: http://www.glos.com.pl/Archiwum_nowe/Rok%202005/028/strona/JanPawel.html
(dostęp: 20.01.2014).